

ประเพณี

สงกรานต์

โครงการขับเคลื่อนองค์การคุณธรรมต้นแบบด้วยวิถีกตัญญู
(สืบสานมรดกโลกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมสงกรานต์ไทย)

สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ
และการสื่อสาร

10

เมษายน

2567

คำนำ

“ประเพณี สงกรานต์” เป็นเทศกาลประจำปีที่มีความสำคัญ และเป็นขนบธรรมเนียมประเพณีที่มีคุณค่าและความหมายต่อประชาชนชาวไทย เนื่องจากถือเป็นวันขึ้นปีใหม่ของไทย

รายงานสรุปผลการดำเนินงานโครงการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบด้วยวิถีกตัญญู (สืบสานมรดกโลกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมสงกรานต์ไทย) โดยมี การดำเนินการจัดโครงการตามแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) ซึ่งเน้นการส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย และความภูมิใจในความเป็นไทย สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๙) ที่ให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมไทยที่มีพื้นฐานการอยู่ร่วมกันอย่างรู้รักสามัคคี สอดคล้องกับองค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization : UNESCO) ได้ประกาศขึ้นทะเบียนให้ “สงกรานต์ในประเทศไทย” เป็นรายการในบัญชีตัวแทนมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของมนุษยชาติ (Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity) ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติส่งเสริมประเพณีสงกรานต์ของไทยเป็น Soft power เพื่อให้เกิดพลังขับเคลื่อนภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมให้เผยแพร่ไปทั่วสากล เพื่อเป็นการตอบสนองตามแผนปฏิบัติการฯ และยุทธศาสตร์ชาติฯ เป็นการส่งเสริมการเผยแพร่ให้ประสบผลสำเร็จตามที่กำหนด อีกทั้งบุคลากรมีจิตสำนึกความเป็นไทย รักษาไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรม ประเพณีอันดีงามสืบไป

ความหมายของสงกรานต์

คำว่า “สงกรานต์” เป็นภาษาสันสกฤต หมายถึง “การเคลื่อนย้าย” เป็นการอุปมาถึง การเคลื่อนย้ายของการประทับในจักรราศี คือ การเคลื่อนขึ้นปีใหม่ ในความเชื่อของไทยและ บางประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

อีกทั้ง สงกรานต์ ยังเป็น วัฒนธรรมร่วม ของทั้งประเทศไทย กัมพูชา ลาว เมียนมา ชนกลุ่มน้อยชาวไทในเวียดนาม มณฑลยูนนานของจีน ศรีลังกา และทางตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศอินเดีย ค่ะ โดยมีการสันนิษฐานว่า เป็นประเพณีที่ได้รับอิทธิพลมาจาก เทศกาลโฮลี ของประเทศอินเดียนั่นเอง ซึ่งปกติแล้ว เทศกาลโฮลี จะจัดขึ้นทุกปีในช่วงเดือนมีนาคม โดยจะสาดผงสีใส่กันอย่างสนุกสนาน

พิธีสงกรานต์

ประเพณีสงกรานต์ดั้งเดิม จะมีพิธีสงกรานต์ที่ปฏิบัติกันในครอบครัว โดยจะมีการใช้น้ำ เป็นองค์ประกอบหลักในพิธี เนื่องจาก การคำนวณทางดาราศาสตร์ที่พระอาทิตย์เคลื่อนเข้าสู่ราศีเมษ ซึ่งเป็นช่วงฤดูร้อน จึงใช้น้ำมารดให้แก่กันเพื่อความสดชื่นในหน้าร้อนนั่นเอง โดยหลักๆ แล้ว จะมีพิธี สงกรานต์ คือ

การสรงน้ำพระ ทั้งที่บ้าน และที่วัด เพื่อความเป็นสิริมงคล รวมถึงการทำบุญตักบาตร ไหว้พระ

การรดน้ำ เป็นการอวยพรปีใหม่ให้กันและกัน

การรดน้ำผู้ใหญ่ เป็นการไปอวยพรให้ผู้ใหญ่ที่เคารพ พ่อแม่ ครูบาอาจารย์

การดำหัว เป็นพิธีสงกรานต์ทางภาคเหนือ โดยจะคล้ายกับการรดน้ำผู้ใหญ่ในภาคกลาง เป็นการขอขมาในสิ่งที่ได้ล่วงเกินไปแล้ว หรือ การขอพรปีใหม่จากผู้ใหญ่

การขนทรายเข้าวัด มีความเชื่อว่า เพื่อความเป็นมงคล ให้มีความสุขความเจริญ เงินทองมากมายเหมือนเม็ดทรายที่ขนเข้าวัด และอีกความเชื่อก็คือ การนำทรายที่ติดเท้าออกวัด เป็นบาป จึงขนทรายเข้าวัดเพื่อไม่ให้เป็นบาปนั่นเอง

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นการบำรุงรักษา และสืบสานศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญา และวัฒนธรรมอันดี
๒. เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรของสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันในวันสงกรานต์และได้แสดงถึงความกตัญญูกตเวทิต

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๑. ร้อยละของบุคลากรสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป้าหมาย ร้อยละ ๘๐

เป้าหมาย

บุคลากรสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จำนวน ๔๓ คน

ระยะเวลาดำเนินโครงการ

วันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๗

สถานที่จัดงาน

ณ บริเวณริมแม่น้ำเจ้าพระยา (ฝั่งวัดมิสกา)

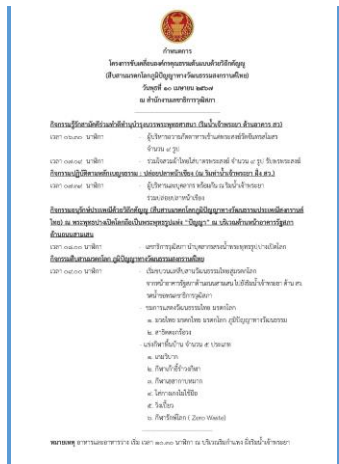
ผลที่ได้รับจากการจัดงาน

๑. ได้บำรุงรักษา และสืบสานศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญา และวัฒนธรรมอันดี
๒. บุคลากรของสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้ตระหนักถึงความสัมพันธ์อันดี
๓. ได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันในวันสงกรานต์ และได้แสดงถึงความภาคภูมิใจต่อกิจกรรม

ผลลัพธ์ต่อองค์กร

จากการจัดงานประเพณีสงกรานต์ ประจำปี ๒๕๖๗ บุคลากรสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มาร่วมงานประเพณีสงกรานต์กันอย่างล้นหลาม จึงทำให้การจัดงานฯ ในครั้งนี้บรรลุวัตถุประสงค์ไปได้ด้วยดี

กำหนดการ

บุคลากรสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ตระหนักถึงความโดดเด่นและความสำคัญของวัฒนธรรม ในเทศกาลสงกรานต์ตามประเพณีอันดีงาม ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการเสริมสร้างให้มีเอกลักษณ์ อัตลักษณ์ ความภาคภูมิใจทางศิลปวัฒนธรรม

การประชุมคณะทำงานโครงการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบด้วยวิถีกตัญญู (สืบสานมรดกโลกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมสงกรานต์ไทย) ห้องประชุมสำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๗ เวลา ๑๔.๓๐ นาฬิกา ได้มีการประชุมคณะทำงานโครงการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบด้วยวิถีกตัญญู (สืบสานมรดกโลกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมสงกรานต์ไทย)

สรุปกิจกรรม ตามกำหนดเวลา ดังนี้

กิจกรรมรู้จักสามัคคีร่วมทำดีทำนุบำรุงบวรพระพุทธศาสนา (ณ ริมท่าหน้าเจ้าพระยา ฝั่ง สว.)
เวลา ๐๖.๓๐ นาฬิกา - ผู้บริหารถวายภัตตาหารเช้าแด่พระสงฆ์วัดจันทรมุข จำนวน ๙ รูป
เวลา ๐๗.๐๙ นาฬิกา - ร่วมใจสวมผ้าไทยใส่บาตรพระสงฆ์ จำนวน ๙ รูป รับพรพระสงฆ์

กิจกรรมปฏิบัติตามหลักเบญจธรรม ปล่อยปลาหน้าเขียง (ณ ริมท่าหน้าเจ้าพระยา ฝั่ง สว.)
เวลา ๐๗.๓๙ นาฬิกา - ผู้บริหารและบุคลากร พร้อมกัน ณ ริมท่าหน้าเจ้าพระยา ร่วมปล่อยปลาหน้าเขียง

กิจกรรมอนุรักษ์ประเพณีด้วยวิถีกตัญญู (สืบสานมรดกโลกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมประเพณีสงกรานต์ไทย) ณ พระพุทธปางเปิดโลกถือเป็นพระพุทธรูปแห่ง “ปัญญา” ณ บริเวณด้านหน้าอาคารรัฐสภาด้านถนนสามเสน
เวลา ๐๘.๐๐ นาฬิกา - เลขาธิการวุฒิสภา นำบุคลากรสงฆ์หน้าพระพุทธรูปปางเปิดโลก

กิจกรรมสืบสานมรดกโลก ภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมสงกรานต์ไทย
เวลา ๐๙.๐๐ นาฬิกา - เริ่มขบวนแห่สืบสารวัฒนธรรมไทยสู่มรดกโลกจากหน้าอาคารรัฐสภาด้านถนนสามเสนไปยังริมท่าหน้าเจ้าพระยา ด้าน สว. รตนน้ำขอพระเลขาธิการวุฒิสภา

-ขมการแสดงวัฒนธรรมไทย มรดกโลก

๑. มวยไทย มรดกไทย มรดกโลก ภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม
๒. สาธิตตะกร้อวง

-แข่งกีฬาพื้นบ้าน จำนวน ๕ ประเภท

๑. เกมวิบาก
๒. กีฬาเก้าอี้ร่าวงกีฬา
๓. กีฬาเฮฮาكابหมาก
๔. ใส่กางเกงไม้ใช้มือ
๕. วิ่งเปี้ยว
๖. กีฬารักษ์โลก (Zero Waste)

หมายเหตุ อาหารและอาหารว่าง เริ่มเวลา ๑๐.๓๐ นาฬิกา ณ บริเวณริมกำแพง ฝั่งริมท่าหน้าเจ้าพระยา

กิจกรรม

๑. วึ่งกาบหมาก
๒. วึ่งเปรี้ยว
๓. แก้อื้อร้าง
๔. กินวิบาก
๕. กางเกงไม่มีแขน

สรุปกิจกรรมมีทั้งหมด ๕ กิจกรรม ตามกำหนดเวลา ดังนี้

กิจกรรมสืบสานมรดกโลกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมสงกรานต์ไทย เริ่ม เวลา ๐๙.๐๐ น.

- เริ่มด้วยการจัดขบวนกิจกรรมผ้าสีส่นสวยสดใส ๑ ขบวนของสำนักเทคโนโลยี

สารสนเทศและการสื่อสาร

- การเดินขบวนจัดสัญลักษณ์ Green ของสำนักฯ
- หัวหน้าขบวนนำด้วยกลองยาว, ผู้บริหาร, ตามด้วยแต่ลำสำนัก และปิดท้ายด้วยเครื่องเสียง (รถแห่)
- การละเล่น ให้ดำเนินจัดหาบุคลากรตัวแทนในสำนักเล่นการละเล่น ดังนี้

- ๑) วึ่งเฮฮากาบหมาก ชาย ๑ คน หญิง ๑ คน
- ๒) ใส่กางเกงไม่ใช้มือ ชาย ๑ คน หญิง ๑ คน
- ๓) แก้อื้อร้าง ชายหรือหญิงก็ได้ ๑ คน
- ๔) วึ่งเปรี้ยว ๔ คน ชาย ๒ คน หญิง ๒ คน
- ๕) เกมวิบาก ๔ คน ผสมได้

วันสงกรานต์ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๗

สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

รายชื่อผู้ที่ลงเล่นกิจกรรม

สืบสานมรดกโลก ภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมสงกรานต์ไทย การละเล่น ดำเนินการ
จัดหาบุคลากรตัวแทนในสำนักเล่นการละเล่น ดังนี้

วึ่งเฮฮากาบหมาก

ชาย ๑ คน

๑. นายสุรชัย พงศ์วิชัยอัมพร เจ้าหน้าที่เครื่องคอมพิวเตอร์

หญิง ๑ คน

๒. น.ส.กนกกร โพธิ์สุนทร นักวิชาการคอมพิวเตอร์ปฏิบัติการ

ใส่กางเกงไม่ใช้มือ

ชาย ๑ คน

๑. นายชยพล พิมพ์ทอง

หญิง ๑ คน

๑. นางสาวนันท์ธิชา พิมพ์ทอง (ฝึกงาน)

เก้าอี้รางวัล

ชายหรือหญิงก็ได้ ๑ คน

๑. นายเสด็จ เป้าทุมมา

เจ้าพนักงานเครื่องคอมพิวเตอร์ปฏิบัติงาน

วิ่งเปรี๊ยะ ๔ คน

ชาย ๒ คน

๑. โฟค์ (ฝึกงาน)

๒. เติ้ล (ฝึกงาน)

หญิง ๒ คน

๑. น.ส.กนกกร โพธิ์สุนทร

นักวิชาการคอมพิวเตอร์ปฏิบัติการ

๒. น.ส.กัลยา แพงสาย

นักวิชาการคอมพิวเตอร์ปฏิบัติการ

เกมวิบาก ๔ คน ผสมได้

๑ นายสาโรจน์ ภาคุโล

เจ้าพนักงานเครื่องคอมพิวเตอร์อาวุโส (๑. คาบลูกบอล)

๒ นายนราวิชญ์ เสียงตรง

เจ้าหน้าที่เครื่องคอมพิวเตอร์ (๒. กินวิบาก)

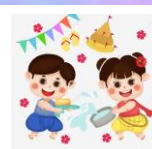
๓ น.ส.กัลยา แพงสาย

นักวิชาการคอมพิวเตอร์ปฏิบัติการ (๓. เป่าแป้งเก็บเหรียญ)

๔ นายเฉลิมชัย อรุณศิริ

เจ้าพนักงานเครื่องคอมพิวเตอร์ปฏิบัติงาน (๔. เป่าลูกโป่ง)

** นายสมชาย ชัยเชษฐ์ดำรงกุล ผู้แทนสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (จำนวน ๑ คน) เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการกำหนดกิจกรรมขบวนแห่ สานมรดกโลก การละเล่นพื้นบ้าน และการแข่งขันกีฬาพื้นบ้าน

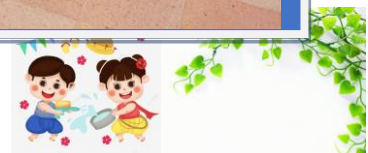

โครงการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบด้วยวิถีกตัญญู ประเพณี สงกรานต์
“สืบสาน มรดกโลก ภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม” วันพุธที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๗
นางทุติยาพร ทวนทอง ผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และบุคลากรสำนัก
เทคโนโลยีสารสนเทศฯ เข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้โดยพร้อมเพรียงกัน มีกิจกรรมดังนี้

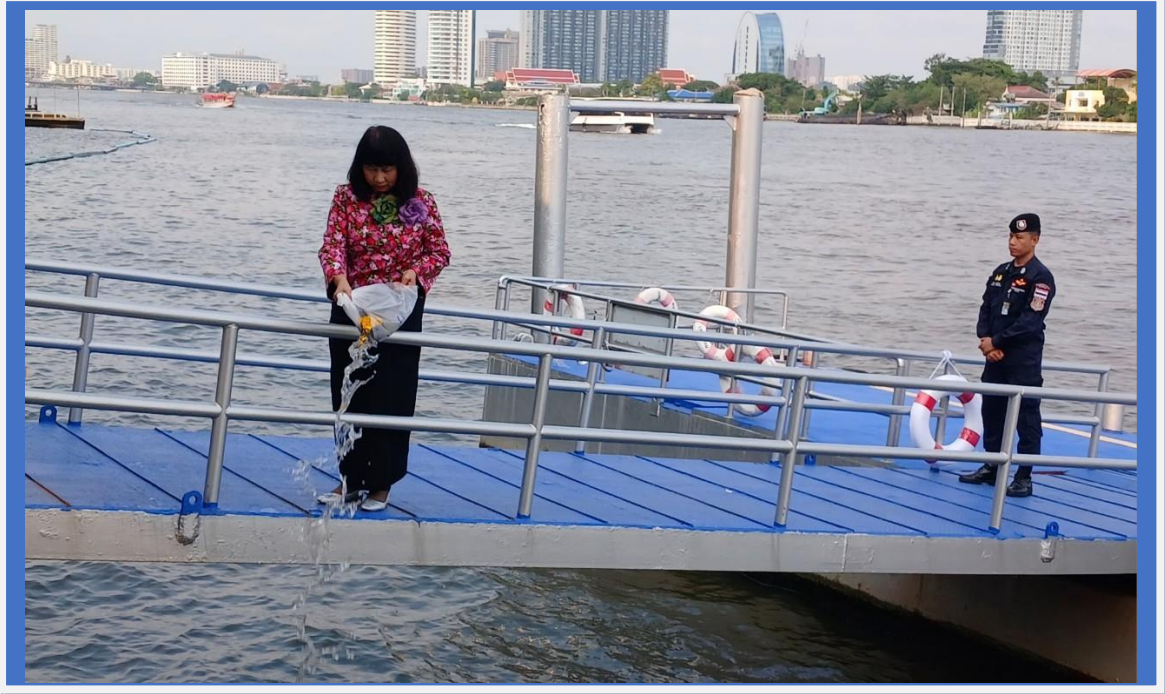
- ๑.ถวายภัตตาหารเช้าและใส่บาตรพระสงฆ์ วัดจันทรมุข ๙ รูป
- ๒.ปล่อยปลาหน้าเขียง ริมแม่น้ำเจ้าพระยา
- ๓.สรองน้ำพระพุทธรูป “ปางเปิดโลก”
- ๔.การเล่นพื้นบ้านมหาสนุก
- ๕.ขบวนแห่สืบสารมรดกโลก ภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม รดน้ำขอพรผู้ใหญ่

ถวายภัตตาหารเช้าและใส่บาตรพระสงฆ์ วัดจันทรมุข ๙ รูป

ปล่อยปลาหน้าเขียง ริมแม่น้ำเจ้าพระยา

สร้างน้ำพระพุทธอุป “ปางเปิดโลก”

สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบด้วยวิถีกตัญญู นำผ้าขาวม้า ซึ่งเป็นหนึ่ง Soft Power ที่มีเอกลักษณ์ของไทยและวัฒนธรรมของชาติเข้าร่วมขบวนในงาน “สืบสาน มรดกโลก ภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม ๒๕๖๗” ผ้าขาวม้าทำมาจากผ้าฝ้ายเส้นใยธรรมชาติ ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม ลวดลายที่สานเป็นตารางผสมผสานกัน แสดงถึง การรวมเป็นหนึ่งเดียวกัน ผูกพันด้วยใจที่เหนียวแน่นของเราชาวเทคโนโลยี วุฒิสภา ผ้าขาวม้า เป็นผ้าสารพัดประโยชน์ เข้าถึงง่ายและผูกพันกับวิถีชีวิตคนไทย เราชื่นชมในความคิดสร้างสรรค์ ที่นำมาผสมผสานเป็นความร่วมมือทางวัฒนธรรมนำไปเผยแพร่ในระดับโลก

ขบวนแห่สืบสานมรดกโลก ภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

การละเล่นพื้นบ้านมหาสนุก

รตนำขอพรผู้ใหญ่ (วิถีกตัญญู)

นำมาใช้ในสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร /ภายในกลุ่มงานฯ

“ความสำคัญของประเพณี”สงกรานต์ คือ เทศกาลสำคัญและทรงคุณค่าทางวัฒนธรรมของไทย จนเป็นประเพณีประจำปีที่สืบทอดต่อกันมาอย่างช้านาน เป็นสิ่งที่มีคุณค่าต่อตนเอง และองค์กร วันสงกรานต์ถือได้ว่าเป็นวันแห่งการเริ่มต้นชีวิตใหม่ ปีใหม่ไทย เริ่มสิ่งใหม่ๆ การสร้างพระพุทธรูปเป็นการเปิดโอกาสให้เราได้กระทำความดีที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว คนรอบข้าง และสังคม รวมถึงการแสดงออกความกตัญญูทวดเทวีให้กับครอบครัวและผู้มีพระคุณทุกท่าน การแสดงออกตามหลักประเพณีสงกรานต์ที่นำมาใช้ในสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร คือ การช่วยกันทำความสะอาดโต๊ะทำงาน เก็บกวาดและคัดแยกขยะ (Green office) ทั้งยังนำสิ่งเหล่านี้ กลับไปปฏิบัติที่บ้าน เช่น จัดบ้านใหม่ ทำความสะอาดบ้าน เป็นต้น รวมทั้งแสดงความกตัญญูทวดเทวีตาต่อบรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้ว ด้วยการทำบุญอุทิศส่วนกุศล

ประโยชน์ที่ได้รับ

บุคลากรสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สืบสานขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของไทยและอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย กิจกรรมที่จัดขึ้นในครั้งนี้ ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม สร้างจิตสำนึกของบุคลากรสำนักเทคโนโลยีฯ แสดงความรักและความผูกพันต่อเพื่อนร่วมงานในองค์กรและครอบครัว ด้วยการรดน้ำขอพรผู้ใหญ่ และญาติผู้ใหญ่ เป็นกิริยาที่อ่อนน้อม และการปฏิบัติตนตามคำสอนทางศาสนา เช่น การมีศีลธรรม ด้วยการทำบุญทำทาน ปล่อยนกปล่อยปลา ทำบุญตักบาตร ฟังเทศน์ เป็นการสืบทอดพระพุทธศาสนาและการปฏิบัติตนให้เกิดสิริมงคลแก่ชีวิต การปฏิบัติดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อบุคลากรของสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผ่านกิจกรรมโครงการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบด้วยวิถีกตัญญู (สืบสานมรดกโลกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมสงกรานต์ไทย) บุคลากรสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ร้อยละ ๑๐๐ มีความภูมิใจในการเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมดังกล่าว

สำนักงานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
ICT
สงกรานต์
วัตถุประสงค์
ร่วมกิจกรรม “สืบสานมรดกโลก
ภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม”
ทำบุญตักบาตร พระสงฆ์ 9 รูป
10 เมษายน 2567

คณะทำงานขับเคลื่อนองค์กร Strong จิต

ประเพณีสงกรานต์ไทย 2567
วันพุธที่ 10 เมษายน 2567 เวลา 07.09 น.

ประมวลภาพ

ความสนุกสนาน กิจกรรม
โครงการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบด้วยวิถีกตัญญู ประเพณีสงกรานต์

สืบสาน มรดกโลก ภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

